

Téma: POČÍTAČ A PRÍDAVNÉ ZARIADENIA

ZÁKLADNÁ TERMINOLÓGIA V INFORMATIKE

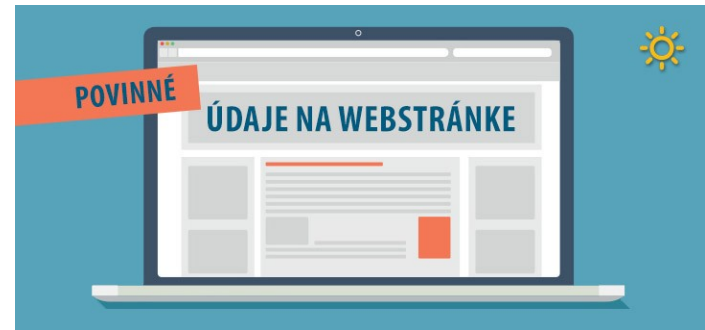
Časť 1.

Pre 5.,6. ročník

Základné pojmy z oblasti informatiky

- Čo je informatika?
- Čo je počítač?
- Čo je informácia?
- Čo je údaj?
- Čo je IT zariadenie?
- Čo je vstupné zariadenie?
- Čo je výstupné zariadenie?

Čo je informatika ?

AKO VEDA:

Je vedný odbor, ktorý sa zaoberá algoritmami, zberom, spracovaním vyhľadáváním a prenosom informácií pomocou počítačov a ich programov. Informatika pozostáva z viacerých oblastí, prvky informatiky možno nájsť už takmer vo všetkých oblastiach ľudskej činnosti.

AKO PREDMET:

Má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie, schopnosť analyzovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Cieľom informatiky je umožniť človeku rozhodovať sa s čo najväčšou pravdepodobnosťou určenia dôsledkov jeho rozhodnutí.

Čo je počítač ?

Počítač je univerzálny programovateľný stroj na spracovanie dát, grafických údajov alebo údajov z výrobného procesu, ktorý sa riadi na základe vopred pripraveného programu, ktorý sa nachádza v pamäti počítača.

Teda ešte raz v skratke:

- Je to zariadenia alebo stroj
- Realizuje jednoduché aj zložité výpočty
- Riadi operácie vyjadrené číslami alebo logickými výrazmi
- Je zložený z komponentov (dielov)
- Spracováva informácie do údajov

Poznáme niekoľko typov počítačov:

**NTB– Notebook,
Laptop**
(prenosný počítač)

**PC – Personal
Computer**
(Osobný počítač)

Pocket PC –
(Vreckový počítač)

Čo je informácia ?

Informácie sú fakty, skúsenosti a vedomosti, ktoré ľudstvo zbiera, zaznamenáva, spracováva a odovzdáva ďalej. Informácia je tá časť údajov, ktorá je pre prijímateľa zrozumiteľná a pochopiteľná.

Informácie delíme na vizuálne, zvukové, čuchové, chuťové a dotykové podľa toho, ktorými zmyslami ich vnímame. Informácie nachádzajúce na papieri, fotografii, v rádiu v televízii nazývame **analógové informácie**. Informácie spracované informačnými technológiami nazývame **digitálne informácie** (postupnosť 0 a 1.)

Informácie môžeme **získavať, uchovávať, spracovávať, šíriť.**

Čo je údaj ?

Po uložení informácií (faktov) do počítača sa stávajú **údajmi**, ktoré sú v počítači zapísané pre nás nič nehovoriacimi reťazcami núl a jednotiek. V takomto tvare však s nimi výborne pracujú počítače, spracúvajú ich.

Pre nás sa stávajú zrozumiteľnými až vtedy, keď ich zobrazí na obrazovke monitora niektorý program.

Údaje môžeme rovnako ako informácie **získavať, uchovávať, spracovávať a šíriť.**

Čo je IT a IKT zariadenie ?

IT zariadenia alebo **informačné technológie** (angl. *information technology*) sú systémy, zariadenia, komponenty a softvér, ktoré/-ý sú potrebné na zabezpečenie vyhľadávania, spracovania a ukladania informácií a ktorých použitie vo všeobecnosti vyžaduje použitie elektroniky alebo podobnej technológie.

Informačné a komunikačné technológie alebo menej často **informačná a komunikačná technológia**, skr. **IKT** (angl. *information and communication(s) technology* alebo menej často *information and communication(s) technologies, ICT*) sú technológie, ktoré umožňujú elektronicky zaznamenávať, uchovávať, vyhľadávať, spracovávať, prenášať a šíriť informácie.

Čo je vstupné zariadenie ?

Je periférne zariadenie počítača (pripojiteľné k systémovej jednotke), ktoré umožňuje vstup údajov za účelom ďalšieho spracovania, alebo pre riadenie počítača a k nemu pripojených zariadení.

Vstupné zariadenie transformuje (mení) informácie z vonkajšieho sveta do formy použiteľnej pre počítač, teda na digitálne údaje.

- Klávesnica
- Myš
- Touchpad
- Dotyková obrazovka
- Tablet
- Pero
- Joystick
- Skener
- Mikrofón
- Webkamera

Čo je výstupné zariadenie ?

Periférne zariadenie počítača, ktoré umožňuje výstup údajov z počítača vo forme zrozumiteľnej človeku napr. obrazová, textová, zvuková.

Teda prenášajú údaje z počítača do nášho reálneho sveta.

- Obrazovkový monitor
- Tlačiareň
- Reprodukory
- Slúchadlá
- Dataprojektor– videoprojektor

Čo je vstupno – výstupné zariadenie ?

Ich základnou vlastnosťou je to, že slúžia na záznam a čítanie informácií spracovaných počítačom.

Platí zásada, že ak sa informácie zaznamenávajú, zariadenie slúži ako výstupné a ak sa informácie zo zariadenia načítavajú, zariadenie slúži ako vstupné zariadenie.

- Pevný disk
- Sieťový modem
- CD a DVD napaľovačka
- Zvuková karta
- Multifunkčné zariadenie
- USB kľúč, čítačka pamäťových kariet

Čo si si zapamätal ?

- Čo to tá informatika vlastne je?
- Aké typy počítačov poznáme?
- Aký je rozdiel medzi informáciou a údajom?
- Aké IT zariadenia poznáš?
- Aké je to výstupné zariadenie a ktoré poznáš?
- S ktorými vstupnými zariadeniami si už pracoval?
- Aké sú to vstupno – výstupné zariadenia?

ĎAKUJEM ZA POZORNOST

PRIPRAVIL:
Mgr. Miloš Hadbavný